

+

Lov og Evangelium

ISSN 2387-5275

NR. 6

JUNI - JULI 2017

53. ÅRGANG

Foto: Ingar Gangås

«På alle fjell og på hver høy bakke og over hele landet er min hjord spredt. Det er ingen som spør, og ingen som leter etter dem.» Esek 34:6

Oppbyggelig blad på evangelisk, luthersk grunn

BLADET LOV OG EVANGELIUM

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon.
Det er gratis og kommer med 10 nummer i året.
Frivillige gaver kan sendes kasserer i NLL.

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring:

Fredrik Heian, Elvedalsveien 175,
3158 Andebu. Tlf. 901 94 758
E-post: fredrik_heian@hotmail.com

Redaktør: Ingar Gangås, Følstadvegen 135,
7690 Mosvik. Tlf. 901 51 234
E-post: ingar.gangas@live.no

Redaksjonsråd: Per Bergene Holm,
Dag Rune Lid og Ragnar Opstad
Layout: Kristian Mehl Gangås

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL støtter den lutherske kirken i Moldova og luthersk litteraturarbeid i Bolivia og Peru.

Formann: Reidar Heian, Elvedalsveien 175,
3158 Andebu. Tlf. 414 95 526
E-post: reidunar_heia@hotmail.com

Sekretær: Konrad Fjell, Laskengrenda 44,
3221 Sandefjord. Tlf. 915 10 064
E-post: konrad.fjell@gmail.com

Kasserer: Reidun Asdahl, Fossnesveien 13 B,
3160 Stokke. Tlf. 33 33 89 01 / 995 87 987
E-post: fossnes.kontor@gmail.com

Bankgiro: 3000 22 26193
Dansk bankgiro: (4665) 10639360
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL.
Skolen har både halvårig og ettårig kurs.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme arven fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00 – Fax 33 36 56 65
E-post: bibelskolen@nll.no

Bankgiro: 3000 22 26193

Rektor: Per Bergene Holm, Holmveien 20,
3282 Kvelde. Tlf. 995 09 060
E-post: pbholm@online.no

INTERNETT: www.nll.no

Hyrden og hjorden

«Se, jeg kommer og vil spørre etter min hjord og se til dem. Som en hyrde ser til sin hjord på den dag han er iblant sine spredte får, slik vil jeg se til mine får og redde dem fra alle de steder hvor de ble spredt den dag det var skyer og skodde» (Esek 34:11-12).

Israels hyrder hadde sviktet. De røktet seg selv uten å bry seg om hjorden. Ulven fikk herje fritt. Hjorden falt fra Herren og ble spredt rundt om i verden.

Det samme frafall har skjedd blant oss. Falske hyrder krever penger og beriker seg på fårene. Blinde hyrder forfalsker Ordet og leder hjorden bort i synd og umoral. De har ingen åndelig føde å gi, ute av stand til å vokte fårene for ulvens herjinger. Ulven myrder og ødelegger, splitter og jager fårene fra hverandre. Lammene vildrer hit og dit.

I denne situasjon er det lett at Guds folk mister motet og glemmer Hyrden de kan stole på, som sier: «Jeg er den gode hyrde. Jeg kjenner mine, og mine kjenner meg, likesom Faderen kjenner meg, og jeg kjenner Faderen. Jeg setter mitt liv til for fårene» (Joh 10:14-15).

Det hjemvendte Israel skal en dag søke Herren, og da skal han «røkte dem på Israels fjell, i dalene og på alle de steder i landet hvor de bor» (Esek 34:13).

Sammen med dem skal han ta seg av de frelstste fra hedningefolkene: «Også dem skal jeg lede, og de skal høre min røst. Og det skal bli én hjord og én hyrde» (Joh 10:16).

Ingar Gangås

«Den lille flokk»

Av Ingar Gangås

I forrige nummer fikk vi høre at profeten Jesaja måtte forkynne dommens ord over Israel og Juda på grunn av vantro og frafall fra Herren. Bortførelsen til Assyria for Nord-riket, og fangenskapet i Babel for Sør-riket, var uunngåelig og måtte komme (artikkelen: Når Gud tukter og trøster).

Nå skal vi høre mer om hvordan Gud lot straffen ramme sin egen Sønn, og hvordan han leder mennesket «gjennom dom» for å føre det «til frelse» på den eneste trøstegrunnen som holder, som er gjenløseren Jesus Kristus.

Red.

«Frykt ikke, Jakob, du usle makk, du Israels lille flokk! Jeg hjelper deg, sier Herren, din gjenløser er Israels Hellige.»

Jes 41:14

All tukte og trøst fra Herrens hånd er nøyaktig tilmålt den enkelte av oss for at vi skal bli frelst og berget for himmelen.

Når Gud bruker «storslegga» og dømmer, og viser oss at vi er skyldige og står under Guds vrede på grunn av våre overtredder og synder, er det for å ta fra oss alle våre egne tanker og muligheter om å frelse oss selv. Loven rammer samvittigheten slik at en går konkurs på alt sitt eget og ser seg selv som en *fortapt* synder. I oss selv er vi *overfor Gud* som en «ussel makk», eller som den lamme Mefiboset, Jonatans sønn, uttrykte det da han fikk invitasjon fra David om hver dag å spise ved kongens bord. Han kastet seg ned for David og sa: «Hva er din tjener, at du lar ditt øye falle på en *død hund* som meg?» (2Sam 9:8). Det er ikke så mye verdi i en død hund. Da blir det annerledes det vi hører nå for tiden om at vi er så verdifulle i oss selv, og at

Innhold, juni - juli 2017

Hyrden og hjorden. Av Ingar Gangås	side 2
«Den lille flokk». Av Ingar Gangås	side 3
Martin Luther på Wartburg. Av Ivar Welle	side 7
Det fjerde bud (1). Av Martin Luther	side 10
Møtekalender.	side 11
Som får blant ulver. Av Per Bergene Holm	side 15
Guds etterfølgere. Av Lars Fossdal	side 17
Den gode Guds engel. Fortelling for barn	side 20

Jesus har elsket oss for vår egen skyld, fordi vi er så prektige og unike. Nei, loven knuser alt av egenrettferdighet og tro på våre egne kvaliteter. Dette har ingen ting med selvforakt å gjøre, slik noen innvender, men er enhver botferdig synders store nød i møte med *den tre ganger hellige Gud*.

Denne «usle makken» led Jesus døden for. Han kom for å gjenløse og frelse det som var fortapt – for *sin* skyld, det vil si: Jesus er det eneste grunnlaget du og jeg kan bli frelst på, noen annen grunn finnes ikke. Evangeliet forkynner at i *ham* er det frelse å få – for ugudelige, for virkelige syndere. Profeten Jesaja måtte kjenne på stor glede da han fikk bære dette trøstens ord fram for det hardt tuktede og forkomne Israel: «Du har bare trettet meg med dine synder, og voldt meg møyne med dine misgjerninger. Jeg, jeg er den som utsletter dine misgjerninger for min skyld, og dine synder kommer jeg ikke i hu» (Jes 43:24-25).

Først måtte profeten felle dommen over Guds utvalgte eiendomsfolk, og anklage dem for å være verre stilt enn dyrene (Jes 1:3-4), som jo tross alt kjenner sin herre. «Hvor lenge, Herre?», hadde han spurt i sin nød, da han fikk høre at han skulle gjøre hjertene sløve i dette folket og kline øynene deres til, så de hverken skulle se med øynene eller høre med ørene (Jes 6:10). «Til byene er ødelagt og folketomme» (6:11), fikk han til svar. Da skulle vi tro at alt håp var borte.

Når vi leser de 39 første kapitlene i Jesajaboken, ser vi hvordan Gud svinger

sin svepe over Israel (domsboken, kap. 1-12), men også over alle nabolandene (folkeboken, kap. 13-39) på grunn av deres avgudsdyrkelse og forakt for «Israels Hellige».

Trøstens Gud

Deretter kommer vi til trøsteboken (kap. 40-66), som har sitt sentrum i ordet om «Herrens lidende tjener» (kap. 53), Jesus, han som ble gjort til synd og tok straffen for alle våre synder. Om ham står det at «det behaget Herren å knuse ham» (Jes 53:10), for å frelse «Israels lille flokk»: «Om det ennå er en tiendedel igjen i det, så skal også

“
Jesus kom for å gjenløse og frelse det som var fortapt – for *sin* skyld, det vil si: Jesus er det eneste grunnlaget du og jeg kan bli frelst på, noen annen grunn finnes ikke.
”

den bli fortært. Men likesom det blir en stubb igjen av terebinten og eiken når en feller dem, slik skal en hellig sæd være den stubb som blir igjen av folket» (Jes 6:13).

Også den lille flokken måtte gå til grunne, men i Isais stubb (Messias) skulle løftet til Abraham om velsignelse for alle jordens folk realiseres: «Jeg sverger ved meg selv, sier Herren: Fordi du gjorde dette, og ikke sparte din sønn, din eneste sønn, så vil jeg storlig

velsigne deg og gjøre din ætt så tallrik som stjernene på himmelen og som sanden på havets strand. Din ætt skal ta sine fienders porter i eie, og i din ætt skal alle jordens folk velsignes, fordi du adlød mitt ord» (1Mos 22:16-18).

Det ser ut til at Nord-riket allerede var falt i hendene på assyrerne da profeten sto opp og trøstet «sitt folk», kanskje var det gått en tiårsperiode siden assyrerhæren hadde flommet inn over landet. Dommen var allerede begynt, akkurat slik det var blitt forutsagt. Nå skulle det gå om lag 125 år til, og så ville Sør-riket, Juda, med Jerusalem, bli bortført til fangenskapet i Babel. Men allerede nå, på forhånd, før bortførelsen, sendte Gud profeten sin med trøst og lys i den mørke situasjonen.

Inndeling av trøsteboken

La oss kort si litt mer om trøstebokens innhold. Den består av tre «avdelinger», hver på ni kapitler, som handler om Herren og hvem *han* er. I motsetning til mennesket og dets ondskap, er det en Gud i himmelen som har gjort en rådslutning om frelse for mennesket.

Første delen, eller avdelingen (kapitlene 40-48), handler om *trøstens Gud*, Faderen, som er Herre over alle ting. Han har skapt verden, og han har sendt sin «lidende tjener» (fire sanger), Messias, for å redde «den lille rest».

Om denne tjeneren, Messias, trøstens grunn, får vi så høre mer i den andre delen (49-57). Kapittel 53 er Jesajabokens sentrum, som kaster sitt klare lys over den frelse som ble besluttet

av den treenige Gud. Som et fyrlys i den mørke natten, skinner budskapet om Herrens lidende tjener og kaster sine stråler både bakover og framover i tiden. Dette lys så Abraham og Guds folk i den gamle pakts tid fram til, og det samme lys kan gi våre hjerter opplyste øyne i dag.

Siste delen av trøsteboken (58-66) fører oss til Sion, *trøstens mål*, og den herlighet som venter Guds barn. Her er det Den Hellige Ånds gjerning som utfolder seg. Og den er så totalt annerledes enn menneskets handlinger.

I disse tre delene taler med andre ord Den treenige Gud, «Kadosj Israel», Israels hellige, han som har satt sitt stempel på hele Jesajaboken. Og hva sier han? Vi har allerede sagt litt om at han taler i hellig vrede, gjennom tordendrånn og med tunge malmfulle slag.

Den stille susing

Men så, når uværet har holdt opp, taler Gud i stillheten. Når de kraftige regnbygene har gitt seg, da jorden er opparbeidet og vannet, *da* taler han i *stillheten*, slik som han også gjorde på profeten Elias' tid (1Kong 19:11-13). I lyden av «den stille susingen» hørtes Herrens røst. Forut for dette var det storm, jordskjelv og ild. Slik taler Gud også i dag, først lyder lovens fryktinngydende tordenskrall, så kommer evangeliets milde tale:

«*Trøst, trøst, mitt folk* (am JHVH)! sier deres Gud. *Tal vennlig* til Jerusalem (til hjertet) og *rop* til henne *at* hennes strid er endt, *at* hennes skyld er betalt, *at* hun av Herrens hånd har fått

dobbelt for alle sine synder» (40:1-2).

Dette må vi se nærmere på.

Trøst, trøst

Verbet som brukes her er svært aktivt, og betyr egentlig å få den som har mistet pusten til å «ånde igjen». Vi kan her tenke på skapelsen, da Gud blåste liv i Adam. Da fikk han pusten og begynte å leve. Bare Ordet fra Guds munn har evne og makt i seg til å gi virkelig trøst, slik at det blir til liv for den som ikke har liv i seg selv og er utrøstelig. Det er budskapet om gjeløseren, Jesus, som kan nå inn til den nedtrykte, den som ellers ikke er til å trøste. Gud vil gjerne nå den nødstedte, den fortapte – med den *himmelske* trøst. Det er et himmelsk budskap til den som kjenner seg forkastet og fortapt i fangenskapet, slik som Israel i Babylon.

Imperativformen som er brukt her er *ikke* å oppfatte som en oppfordring til Ordets forkynnere om å gi trøst til forsamlingen, eller til den enkelte, for å imøtekomme dem som synes det blir for mye lovforkynnelse og for lite evangelium i forkynnelsen. Den gamle oversettelsen: «trøster, trøster... mitt folk» får kanskje meningen bedre fram. Det er ikke forkynneren som her gis en «blancofullmakt» til å trøste sånn uten videre, men det er Gud alene, gjennom Ordet om Stedfortrederen, som gir lys og frelse til den som er forskrekket over sin synd og som «hungrer og tørster» etter Jesus.

Verbet gjentas to ganger. Det er sikkert for å understreke at Gud virkelig er den som kan trøste. Han står ved sitt

ord. Han er den samme, i går og i dag, ja, til evig tid!

Tenk daglig å bli trøstet med den trøst som går ut fra Guds munn og som har sin grunn i det som skjedde på Golgata for vel 2 000 år siden! Først når du får spise ved kongens bord og tilegner deg denne maten er det blitt «ditt». Da kan du «puste» og «ånde» normalt. Vi kjenner uttrykket «å puste lettet ut». Da sier vi gjerne: «Å, det var godt!» Den som hører Jesus til kan i sannhet si: «Å, hvor godt det er å høre ham til!» Da først lever og ånder du i Ordet om Jesus.

Mitt folk

Hvem er det så som skal trøstes? Budskapet har en bestemt adresse og et bestemt innhold. Det er til «mitt folk». Uttrykket *am JHVH* betyr «Guds eiendomsfolk». Det er det samme folket som i det første kapittelet fikk høre at de var et syndig folk. De var ikke bedre enn andre folk (goi), men verre, ja, hadde stelt seg dårligere enn hedningefolkene (go'im) (Jes 1:4).

Det går ikke etter fortjeneste eller anseelse i Guds rike. Alt er av nåde. Trøsten gjelder hver den som omvender seg til Herren og tror på ham. Det er snakk om et personlig forhold til Jesus.

Hør! du som mer enn noe annet trenger Jesus som din frelser: Jesus vil så gjerne stige inn til deg, gjennom dette bestemte budskapet, som vi nå skal få høre mer om i det følgende.

Forts. i neste nummer

L&E

Martin Luther på Wartburg

Av Ivar Welle

Gud være lovet at det glapp, byttet slapp gjennom garnet, Luther var allerede i sikkerhet.

Da han den 4. mai i 1521 kjørte fra Worms og var kommet til skogen nær Eisenach, brøt imidlertid en flokk ryttere fram fra et bakhold, jagde Luthers ledsagere bort, satte ham på en hest og førte ham via en lang omveg til Wartburg. Overfallet var ordnet av kurfyrstens rådgivere, og Luther hadde fått vite om det på forhånd. På slottet i Wartburg måtte han holde seg inne til tonsuren på hans hode var overgrodd. Da trådte han fram med et prektig, sort skjegg, i ridderdrakt med gullkjede om halsen og sverd ved siden som «Junker Jørg». I begynnelsen måtte han passe seg godt for ikke å bli kjent, men etter hvert ble han dristigere, han fikk ri lange turer i skogen, undertiden gikk han ned til Eisenach, og så begynte han å skrive. Først trodde folk i Tyskland at Luther var død, men av skriftene merket man at han var i live.

“Men dette skal jeg enda en gang få sagt Deres nåde, at jeg har ikke mitt evangelium fra noe menneske, men fra himmelen gjennom vår Herre Jesus Kristus.”

Det ble en hard tid for Luther på Wartburg, en av de mange perioder med angst og bedrøvelse som inntraff i hans liv. For det første kom det naturlige tilbakeslag etter den høye spenningen i Worms. I lange netter pinte satan ham med det forferdelige spørsmål om ikke han, broder Martin, allikevel hadde urett og kirken rett, og om ikke da tusener av sjeler kom til helvete for hans skyld.

Så ble Luther syk, han merket nå de første tegn til den nyresykdom med stensmerter som skulle bli hans alderdoms plage. Alene var han, uten noen han kunne snakke med om åndelige ting. En gang fikk han være med på jakt. Da kom en liten hare, jaget av hundene, sanseløs av angst, og sprang like inn i det vide ermet på Luthers ridderdrakt. Han tok det skjelvende dyret og gjemte det godt: «Stakkars lille hare, du ligner Martins sjel som jages av djevelen, paven og kardinalene». Men så smatt haren fra ham, hundeflokken styrtet seg over den og rev den i hjel. Det var et ondt varsel.

Om enn tiden på Wartburg ble tung, dempet den ikke Luthers arbeidskraft, heller tvert imot. Nå som ellers kunne Luther arbeide og produsere, hvordan verden enn stilte seg, og hvor store sinnslidelser han hadde å gjennomgå.

Luthers bibel

Luthers viktigste arbeid på Wartburg var oversettelsen av Det nye

testamente. Fra jul i 1521 til slutten av februar 1522 ble han ferdig med dette verk som er blitt banebrytende på mange måter. Det fantes mange bibeloversettelser før Luther, men ingen var skrevet slik at folket kunne forstå dem og at de kunne gripe folket. Luthers geni fant den rette veg fra gudsordet til folkets hjerte. Han dannet selv sitt språk, som er blitt grunnleggende for det tyske skriftspråk inntil vår tid. Han hentet det ikke bare av bøker, men hørte etter hvordan arbeidsmannen snakket i verkstedet og husmoren i stuen. Slik ble hans bibeloversettelse noe enestående. I Tyskland råder den grunnen ennå i dag. Oversettelsen av hele Bibelen fullendte Luther senere i samarbeid med Melanchthon, Bugenhagen og andre. Den første hele Bibel utkom i 1534.

Uro i Wittenberg

Mens Luther satt i ensomhet på slottet i Wartburg foregikk det store ting ute i verden, for nå var tiden kommet da man skulle gå over fra ord til handling. Kongen over tre riker, Kristian II av Danmark, Sverige og Norge tillot prestene å gifte seg. Ryktet om dette gikk ut over hele verden. Mangfoldige tyske prester inngikk nå ekteskap uten å vente på tillatelse fra biskoper eller fyrster. Mengder av munk og nonne forlot klostrene. På flere steder avskaffet man den katolske gudstjeneste.

Alles øyne voktet på Wittenberg og ventet på hva som ville skje der. Den nærmeste til å lede skulle være den unge Melanchthon, men han var for

svak til å gjøre seg gjeldende. Den som kom i forgrunnen var Andreas Karlstadt, som etter innbydelse av kong Kristian hadde vært helt til København og forkynt den nye lære. Karlstadt var en urolig ånd som lot seg lede av innskytelser. Han var flink til å hisse, men svak til å bygge. Snart var Wittenberg som en kokende gryte. Studenter og borgere stormet inn i kirkene, avbrøt gudstjenesten og hånte prestene. Bilder og statuer ble revet ned og knust, og i de nakne kirkebygningene talte Karlstadt og hans åndsfrender vilt etter sin ånds drift.

Karlstadt og hans venner hadde revolusjonære planer. Skolene skulle lukkes, for de var åndsforlatte. Karlstadt ville øyeblikkelig innføre mange ting som Luther hadde foreslått i sine skrifter, slik som utdelingen av både brød og vin i nattverden, lovfestet fattigpleie, offentlige lån til fattige, lønn for prestene av en felles kasse, avskaffelse av de «offentlige» hus og mye mer. Alt dette skulle innføres øyeblikkelig med vold og makt, man spurte ikke engang kurfyrsten, som jo var den lovlige øvrighet. Lignende ting hendte flere steder i Tyskland, men dette fremkalte tilbakeslag, og de gamle katolske makter vant fram igjen.

Rådet i Wittenberg sendte brev til Luther i anledning saken. Men kurfyrsten ville ikke at Luther skulle komme tilbake, han turde ikke påta seg ansvaret med å beskytte den bannlyste, fredløse kjetter. Da sendte Luther i februar 1522 et brev til kurfyrst Fredrik og fortalte at han ville komme tilbake

allikevel. «Men dette skal jeg enda en gang få sagt Deres nåde at jeg har ikke mitt evangelium fra noe menneske, men fra himmelen gjennom vår Herre Jesus Kristus. Nå ser jeg at min altfor store ydmykhet mot mennesker brukes til å rive evangeliet ned, jeg skal rekke djevelen lillefingeren, og så kan han ta hele hånden. Men nå må jeg tvunget av min samvittighet ta det annerledes. Deres nåde skal vite at jeg kommer til Wittenberg i en meget høyere beskyttelse enn Deres. Jeg tenker slett ikke å be om beskyttelse av Deres nåde. Nei, jeg tenker at jeg vil beskytte Dem mere enn De kan beskytte meg. Hvis jeg tenkte at Deres nåde kunne og ville beskytte meg, så ville jeg ikke komme. Her kan eller skal ikke noe sverd hjelpe meg, Gud alene må ordne saken uten menneskelig hjelp. Den som har den sterkeste tro, han kan beskytte best. Og da jeg forstår at Deres kurfyrstelige nåde ennå er meget svak i troen, kan jeg ikke anse Dem for den mann som kunne beskytte eller frelse meg». Så råder han kurfyrsten til å holde seg utenfor hele saken og derved ikke pådra seg fare for straff fra den keiserlige regjering.

Luther tilbake i Wittenberg

Luther red fra Wartburg ganske alene og kom til Wittenberg en av de første dagene i mars 1522. Åtte dager i strekk stod han nå hver morgen på prekestolen i slottskirken og talte mot «svermeråndene», som han kalte dem. Og så stor var hans makt at han bare ved ordet brakte fred. Ganske stille

fikk den lovlige øvrighet overta sin gjerning igjen, gudstjenestene fortsatte omtrent som før. Karlstadt og hans venner listet seg bort fra byen.

Nå måtte Luther ordne en ny gudstjeneste. Det gjorde han med stor forsiktighet. Han beholdt de gamle presteklær, de latinske kirkebønner og sanger og mange seremonier. Han tillot til og med at altergjestene kunne få bare brødet, og ikke vinen, dersom de ønsket det. Men han avskaffet selvsagt de bønner som etter katolsk oppfatning gjorde messen til et offer, og han sørget for at det ble holdt evangelisk preken ved gudstjenesten. Hans tanke var at de gamle katolske former skulle falle bort ettersom han fikk nok evangeliske predikanter, og ettersom det alminnelige folk fikk forståelse av evangeliet.

Nå gikk reformasjonsverket fram, stille men sterkt. Den ene by etter den andre innførte evangelisk gudstjeneste, og flere tyske fyrster tok ved den nye lære. Reformasjonen nådde nå sin vakreste vartid. Men svermeråndenes retning var ikke død, den var meget virksom både religiøst og politisk. Mot den retter Luther blant annet det kraftige skriftet «Mot de himmelske profeter» i 1524. I forskjellige andre skrifter fra 1522 og utover har Luther fremsatt sin lære om staten.

*Fra «Luthers liv og Luthers tro»,
Lunde forlag, Bergen 1946.*

*Forts. i neste nr. om
Luthers syn på staten,
de to regimenter og bondekrigen.*

Det fjerde bud (1)

Av Martin Luther

«Hedre din far og din mor, så dine dager må bli mange i det landet Herren din Gud gir deg.»

2Mos 20:12.

Hittil har vi behandlet de tre første budene, som handler om vårt forhold til Gud. I det første bud hørte vi at vi skal stole på ham av hele vårt hjerte, og frykte og elske ham hele vårt liv. I det annet hørte vi at vi ikke skal misbruke hans hellige navn til løgn eller noen ond gjerning, men bruke det til Guds pris og vår nestes og vår egen nytte og salighet. I det tredje bud lærte vi at vi skal bruke hviledagen til å øve oss flittig i Guds ord, så alle våre gjerninger og vårt liv blir innrettet etter det. Nå følger de andre sju budene, som handler om forholdet til vår neste. Det første og høyeste av de budene er dette: Hedre din far og din mor.

Dette fars- og morskallet har Gud prist framfor alle andre kall og stender som er under ham. Han har nemlig ikke bare befalt at en skal elske foreldrene sine, men også hedre dem. Mot brødre, søstre og andre medmennesker i sin alminnelighet befaler han ikke noe høyere enn at en skal elske dem. Han setter altså far og mor i en særklasse framfor alle andre personer på jorden og stiller dem ved siden av seg selv. Å hedre er nemlig noe meget høyere enn å elske. For det å hedre omfatter ikke bare kjærlighet, men også en lydighet,

ydmukhet og ærbødighet, som mot en skjult majestet. Han krever heller ikke bare at en skal tiltale dem med vennlighet og ærefrykt, men aller mest at en både av hjertet og i sin ytre oppførsel viser at en holder dem i høy ære og anser dem som de øverste nest etter Gud. For den som en skal ære av hjertet, den må en sannelig akte for høy og stor.

Derfor må en lære de unge til å anse foreldrene sine i Guds sted. De må ha det klart for seg at selv om foreldrene er uverdige, fattige, svakelige og mangelfulle, så er de likevel far og mor, gitt av Gud. De skal ikke bli fratatt denne ære på grunn av sin ytre stilling eller enkelte feil. Derfor skal en ikke se på hvem personen er, men på Guds vilje, som skaper og ordner det slik. Ellers er vi riktignok for Guds øyne alle like, men mellom oss må det være en slik ulikhet og ordensforskjell. Derfor har Gud befalt at den skal opprettholdes, så du altså må adlyde ham, som din far, og han må ha makten.

Lær nå for det første hva det er å ære foreldrene sine, som dette budet krever. Det betyr altså at en framfor alt skal holde dem i akt og ære, som den høyeste skatt på jorden. Videre må en også i ord oppføre seg pent mot dem, ikke snakke usømmelig til dem, heller ikke trette med dem, men tie stille og la dem ha rett – selv om de skulle gå for langt. Dessuten må en også vise dem slik ære i gjerning, det er med legeme og gods,

Møtekalender

Juni

- 23.-25. Trettenes, Larvik
(ungdomsleir)
Paul André
Bergene Holm,
Fredrik Thorbjørnsen
- 23.-25. Fossnes (barneleir)
Tobias Fjell,
Hildegunn Fjære,
Marte Fjære,
Martin Fjære,
Lars Fosssdal,
Maren Anne Krüger,
Øystein Laberget
25. Randaberg
John Peder Samdal

Juli

9. Randaberg
Per Hove
- 12.-16. Fossnes
(sommersamling)
Gunnar Soppeland,
Curt Westman,
Per Bergene Holm,
Konrad Fjell,
Ingar Gangås,
Reidar Heian,
Dag Rune Lid

23. Randaberg
Gunnar Soppeland
- 26.-30. Byske
Per Bergene Holm

August

- 3.-6. Laberget
(sommerstevne)
Gunnar Nilsson,
Sigbjørn Agnalt,
Thormod Fjell,
Martin Fjære
13. Årnes
Martin Fjære
- 19.-20. Fossnes (åpningshelg
bibelskolen)
- 22.-27. Mosvik
Immanuel Fuglsang
- 29.-3.9 Bangsund
Egon Jensen

Bibelhelg på Solgry

29. september – 1. oktober

Talere: Immanuel Fuglsang,
Lars Fosssdal

Program i neste nummer

at en tjener, hjelper og forsørger dem når de er gamle, syke, svakelige eller fattige. Og det er heller ikke nok med at en gjerne vil vise slik hjelpsomhet, men en må gjøre det med ydmykhet og ærbødighet, som om det var gjort for Gud. For den som vet hvordan han skal anse dem i sitt hjerte, han vil ikke la dem lide

nød eller sult. Han vil sette dem over el-ler ved siden av seg selv og dele det han har med dem.

For det annet skal du legge merke til hvor stor, god og hellig gjerning som her blir pålagt barna. Men denne gjerningen blir dessverre helt foraktet og slått hen i vær og vind, så ingen

husker på at Gud har befalt det og at det er en hellig og guddommelig tale og lære. For hvis man hadde holdt den for det, så hadde enhver kunnet trekke den slutning at de som levde etter disse ordene, også måtte være hellige mennesker. Da hadde man ikke behøvd å innrette noe klosterliv eller munkeordener, men ethvert barn hadde holdt seg til dette budet og hadde kunnet si i sin samvittighet for Gud: Skal jeg gjøre gode og hellige gjerninger, så vet jeg ikke noe bedre enn å vise all ære og lydighet mot foreldrene mine, for det har Gud selv befalt. Det som Gud befaler, må jo være av meget større verdi enn alt det vi selv kan tenke ut. Og siden det ikke finnes noen større eller bedre lærer enn Gud, så kan det sannelig heller ikke finnes noen bedre lære enn den han gir. Nå lærer han jo rikelig hva en skal gjøre for å øve rette og gode gjerninger. Og ved at han befaler det, viser han at han liker dem godt. Når det da

“
Framfor alt skal en holde dem i akt og ære, som den høyeste skatt på jorden. Videre må en også i ord oppføre seg pent mot dem, ikke snakke usømmelig til dem, heller ikke trette med dem, men tie stille og la dem ha rett – selv om de skulle gå for langt.
”

er Gud som befaler dette og ikke vet å stille opp noen bedre gjerninger, så vil jeg aldri kunne gjøre det bedre.

Dette hadde vært den riktige måten å undervise og oppdra et fromt barn på. Da hadde man beholdt det hjemme i lydighet og til tjeneste for foreldrene, så de hadde kunnet glede seg over det. Men slik har man ikke villet akte på Guds bud. Det har man latt ligge eller sprunget over, så barna ikke har kunnet overveie det. Isteden har de gapt etter det som vi har funnet opp, uten å spørre om Guds vilje.

La oss derfor engang for Guds skyld lære at de unge først og fremst skal se på dette budet når de vil tjene Gud med rette og gode gjerninger. De må da vende seg bort fra alle andre ting og gjøre det som er kjært for far og mor eller andre som står i foreldrenes sted. Det barnet som vet og gjør dette, har for det første en stor trøst i hjertet. I motsetning til alle som er flittige i sine selvvalgte gjerninger, kan det barnet rose seg og si: Den gjerningen liker min Gud i himmelen godt, det vet jeg helt sikkert. Det er den trøsten et lydig barn har. Og la da alle de andre med sine mange store, sure og tunge gjerninger komme fram og rose seg. Da skal vi få se om de kan framføre en eneste gjerning som er større og mer verd enn lydighet mot far og mor. Denne lydigheten har Gud innstiftet og befalt å være den høyeste nest etter lydighet mot sin majestet. Når Guds ord og vilje blir øvd og utrettet, skal altså ikke noe gjelde mer enn foreldrenes vilje og ord. Men det må alltid være slik at også den

er underlagt lydighet mot Gud og ikke strider mot de foregående bud.

Derfor skal du av hjertet være glad, og takke Gud for at han har utvalgt deg og gjort deg verdig til å gjøre en gjerning som er så dyrebar og behagelig for ham. Hold den for stor og dyrebar, selv om den blir sett på som den aller minste og mest foraktelige. Gjeringen er ikke stor for vår verdighets skyld, men fordi den er innbefattet i det klenodie og den helligdom som heter Guds ord og befaling. Hvor mange penger skulle ikke alle karteusere (medlemmer av katolsk orden som levde som eneboere og eremitter. *Red. anm.*), munk og nonner gi for at de med alt sitt åndelige vesen kunne bringe Gud en eneste gjerning som var gjort etter hans bud! Hvor mye skulle de ikke gi for at de med et glad hjerte kunne si for hans øyne: Nå vet jeg at denne gjerning er behagelig for deg. Hvordan vil det gå med de stakkers elendige mennesker når de skal stå med spott og skam for Gud og verden like overfor et lite barn som har levd etter dette budet, og må bekjenne at de med hele sitt levnet aldri har vært verdige til å rekke barnet et glass vann! De har jo vært så djevelsk forvendte at de har trådt Guds bud under føtter. Derfor er det også til pass for dem at de har plaget seg med selvoppfunne gjerninger til ingen nytte, og at de nå får skam og skade til lønn.

Når en nå går til sitt arbeid og gjør det en er befalt, kan en med rette si: Se, dette er bedre enn alle karteuseres hellighet, selv om de faster seg til døde og ber på sine knær uten stans. Skulle

“ En må vise dem slik ære (...) at en tjener, hjelper og forsørger dem når de er gamle, syke, svakelige eller fattige. Det er ikke nok at en gjerne vil vise slik hjelpsomhet, men en må gjøre det med ydmykhet og ærbødighet, som om det var gjort for Gud. ”

ikke dette få et hjerte til å hoppe og smelte av glede? I dette budet har du nemlig et pålitelig ord og et guddommelig vitnesbyrd om at han har påbudt dette at en er lydig i sitt kall. Munkenes egne gjerninger har han derimot ikke befalt med et eneste ord. Men verdens ulykke og sørgelige blindhet er at ingen tror dette. I den grad har djevelen forhekset oss med falsk hellighet og egne gjerningers skinn.

Derfor ville jeg gjerne, sier jeg enda en gang, at man åpnet øyne og ører og tok dette til hjerte, så vi ikke på ny skulle bli ført bort fra Guds rene ord til djevelens løgn og oppspinn. Da ville også foreldrene kunne ha mer glede, kjærlighet, vennlighet og enighet i hjemmene sine, og barna kunne da virkelig vinne foreldrenes hjerter. Men hvis de på den annen side er uskikkelige og ikke gjør det de skal før en bruker kjeppen på dem, så fortørner de både Gud og foreldrene sine. Da tar de fra seg selv denne skatt

og glede i samvittigheten, og samler seg allslags ulykke. Derfor går det så galt i verden i våre dager. Alle klager over at både unge og gamle er ville og ustyrlige, at de ikke har noen frykt eller skam, at de ikke gjør noe uten at de blir drevet med slag. Og vender en ryggen til dem, gjør de meget mindre enn det de skal gjøre. Derfor må også Gud straffe dem, så de kommer i allslags nød og elendighet. I alminnelighet er heller ikke foreldrene noe bedre selv. Den ene dåren lærer den andre. Slik som de har levd, slik lever barna etter dem.

Dette skal være det første og største som skal drive oss til å holde dette budet. Og hvis vi da ikke hadde noen far eller mor, skulle vi ønske at Gud ville stille fram for oss tre og stein, som vi kunne kalle far og mor. Men når han nå har gitt oss levende foreldre, skulle vi ikke da meget mer glede oss over å kunne få vise ære og lydighet mot dem? Vi vet jo at det er til behag for den høye majestet og alle engler, og til ergrelse for alle djevler. Vi vet også at det er den høyeste gjerning en kan gjøre, nest etter den høye guds-tjeneste som de foregående bud handler om. Å gi almisser eller gjøre noen annen gjerning mot nesten er ikke å ligne med denne. For Gud har satt foreldrestanden øverst, ja, han har satt den i stedet for seg på jorden. Denne Guds vilje og velbehag skulle være grunn og tilskyndelse nok til at vi gjør det vi kan med villighet og lyst.

Dessuten er vi jo også for verden skyldige til å være takknemlige for alle de velgjerninger og alt det gode som vi får av foreldrene våre. Men også i dette har djevelen fått herredømmet i

verden, så barna glemmer foreldrene sine, liksom vi alle glemmer Gud. Ingen tenker på hvordan Gud nærer, bevarer og beskytter oss og gir oss så meget godt til legeme og sjel. Og særlig når en ond tid møter oss, knurrer vi i vrede og utålmodighet. Da har vi plutselig glemt alt det gode vi har fått i vår livstid. Akkurat på samme måten gjør vi mot foreldrene våre. Det er ikke noe barn som tenker over og erkjenner dette uten at den Hellig Ånd virker det.

Gud vet godt hvor forvent verden er, og derfor minner og driver han den ved bud, for at alle skal tenke over hva foreldrene har gjort for dem. Da vil de finne ut at de kan takke foreldrene sine for legeme og liv, og at de også er blitt ernært og oppdradd av dem. Ellers ville de omkommet i sin egen søle hundre ganger. Derfor er det riktig det som gamle og vise folk har sagt: Deo, parentibus et magistris non potest satis gratiæ rependi, det er: Gud, foreldre og lærere kan en aldri få takket eller gjengjeldt nok. – Den som betrakter og overveier det, han vil vel vise all ære mot foreldrene sine uten å bli drevet til det. Han vil nok bære dem på hendene, og huske på at det er ved dem Gud har gjort alt godt mot ham.

En annen viktig grunn som skal drive oss enda mer til å holde dette budet, er at Gud føyer til et legemlig løfte: Han sier: så dine dager må bli mange, og det må gå deg vel i det landet Herren din Gud gir deg.

Legg her merke til hvor alvorlig Gud mener det med dette budet. Han gir ikke bare til kjenne at det er behagelig →

Som får blant ulver

Av Per Bergene Holm

Jeg fikk for flere år siden en CD som inneholdt så godt som alle artikler og bøker av Hugo Odeberg. Få teologer fra forrige århundre har lik ham kastet lys over Jesu forkynnelse, og ikke minst hva som er forskjellen på fariseisme og kristendom. Jeg har gledet meg over å lese en rekke artikler fra tidsskriftet Erevna, som utkom fra 1944 til 1957. Noe av det mest interessante er hans mange «Antäckningar til nytetstamentliga texter».

Som et eksempel på hva han der skriver, har jeg oversatt et utdrag fra første nummer av Erevna for 1947, hvor Odeberg skriver om forfølgelsene som skal komme (Mat 10:16-22):

«Jo ektere og renere kristendommen er, desto sikrere er det at den skal være forhatt. Dette er en sannhet som Jesus i følge evangeliene har innskjerpet fra begynnelsen til slutten av sin virksomhet. Det framstilles som en av de store hovedfristelsene å forsøke å frambringe en annen situasjon. Å vinne terreng gjennom ytre makt, innflytelse og anseelse er en satanisk tanke. Evangeliet må alltid være foraktet og totalt maktesløst. Det skal ikke ha annen makt enn å frelse og omskape den som tar i mot

det. Og evangeliets makt til å frelse og omskape skal ligge i dets fullstendige mangel av ytre maktressurser.

Jesu disipler skulle med hensyn til egen evne til å drive evangeliet igjennom i fiendtlige omgivelser være like vergeløse og maktesløse som får blant ulver. Det finnes ingen mulighet til gjennom menneskelig klokhet og beregning å endre dette forholdet, så lenge man ikke skal svikte Kristus og hans oppdrag. Ingen list og klokhet kan hjelpe den som skal forkynne evangeliet til å hevde seg. Når derfor Jesus sier: 'Vær da kloke som slanger og enfoldige som duer', så er dette lik et av Jesu vanlige, slående paradokser. Det kan sammenlignes med ordet om at den som vil være størst, skal være minst, noe som opphever muligheten for å søke å være størst. Man kan kanskje gjengi Jesu ord slik: Vær kloke som slanger på den måten at dere er enfoldige som duer, dvs. gjennom fullstendig å avstå fra ethvert forsøk på å handle klokt, listig eller diplomatisk. Den fullstendig åpne og fra all beregning frie enfoldigheten er den eneste list og klokskap som evangeliets forkynnere kan eie, om han er tro mot det oppdrag han har fått av Kristus».

L&E

for ham, og at han har lyst og glede av det. Men han sier også at det skal bringe oss lykke og bli til beste for oss, så vi skal få et rolig og behagelig liv med alt godt. Derfor priser apostelen Paulus dette budet og sier: Det er det første av budene som det er knyttet løfte til – for at det må gå deg godt, og du må leve lenge i landet (Ef 6:2). Riktignok har også de andre budene sitt løfte innestuttet i seg. Men så tydelig og uttrykkelig er det ikke føyd til ved noen av dem.

Frukten og lønnen er altså at den som holder dette budet, skal ha gode dager, lykke og velferd. På den annen side ser vi også straffen for den som er ulydig. Han skal omkomme så meget før, og ikke få noen glede av livet. For når Skriften taler om å leve lenge, mener den ikke bare å komme høyt opp i årene. Den mener også å ha alt det som hører til et langt liv, som sunnhet, hustru og barn, næring, fred, godt styre osv. Uten disse godene kan livet ikke nytes med glede og heller ikke oppnå noen lengde. Vil du nå ikke adlyde far og mor og la deg oppdra av dem, så adlyd øvrigheten. Adlyder du ikke den, så adlyd døden. Den skal nok få bukt med deg. Gud vil ha ett av to. Hvis du adlyder ham og tjener dine foreldre i kjærlighet, vil han rikelig gjengjelde deg med alt godt. Hvis du derimot setter deg opp mot ham, vil han sende både øvrigheten og døden på deg.

Hva er grunnen til at det er så mange forbrytere, som må henges, halshogges eller radbrekkes? Kommer det ikke av ulydighet, at de altså ikke lot seg oppdra med det gode? Når da Gud må straffe

dem, går det så vidt med dem at det er et ulykkelig og hjerteskjærende syn.

For det er svært sjelden at slike ryggesløse mennesker dør en alminnelig eller naturlig død.

De fromme og lydige har derimot den velsignelse at de lever lenge i fred og ro, og ser sine barnebarn i tredje og fjerde ledd.

Vi erfarer også at hvor det er gode, gamle slekter som står seg godt og har mange barn, der kommer det av at noen er blitt ordentlig oppdradd og har rettet seg etter foreldrene sine. På den annen side står det skrevet om de ugudelige: La hans etterkommere bli utryddet, la deres navn bli utslettet i neste slektledd (Salme 109:13). Legg derfor godt merke til hvor stor en ting lydigheten er for Gud. Han setter den så høyt, han liker den så godt, og han belønner den så rikelig. Derimot bruker han strenge straffer på dem som handler mot denne lydigheten.

Alt dette sier jeg for at en kan innskjerpe det grundig for de unge. For det er ingen som tror hvor nødvendig dette budet er. Hittil under pavedømmet er det ikke blitt aktet på eller lært. Det er enkle og lette ord, mener alle. Derfor kan de dem fra før. Derfor farer en forbi dette budet og gaper etter andre ting. Imidlertid ser og tror en ikke at en fortørner Gud i høyeste grad når en ikke bryr seg om det. Heller ikke tror en at en gjør så herlige og velbehagelige gjerninger når en følger dette budet.

Del 1/2

«Den store katekisme»

Guds etterfølgere

Av Lars Fossdal

«Bli derfor Guds etterfølgere som hans elskede barn.»

Ef 5:1

Slik skriver Paulus til menigheten i Efesus. Også i de andre brevene han skriver i NT, minner han om dette. Det ligger ham på hjerte at de troende må leve et liv som er verdig for Kristi evangelium (Fil 1:27) – til ære for Gud.

Ordet «derfor» peker tilbake på det som han har skrevet i brevet. Den som tror på Jesus er utvalgt i Kristus Jesus fra evighet av, hellig og ulastelig for Guds åsyn. Ja, han har fått barnekår og arvelodd ved Jesus. Han har fått Den Hellige Ånd til pant på at himmelen er hans. Den troende har fått nåde hos Gud. Det er derfor vi skal bli Guds etterfølgere. Han er vår far og vi er hans barn.

Det skjedde noe i himmelen da vi kom til tro på Jesus: Gud erklærte oss for å være rettferdige for sitt åsyn. Men det skjedde også noe i våre hjerter: Det ble lovsang til Herren for frelsen og det ble en ny trang – en trang etter å leve for Gud og til ære for ham! Vi ønsket at våre liv måtte vitne om Jesus. Dette kalles gjenfødselen, vi fikk en ny natur – del i guddommelig natur, som Peter skriver (2Pet 1:4).

Det ble mange fall. Jeg ville så gjerne leve rett, men synden er så sterk, den tar meg til fange og jeg må gjøre det den vil. Jeg har ingen kraft i meg selv til å seire over den, om jeg enn

aldri så mye ønsker å seire. Jeg ser mitt syndeforderv. I meg, i mitt kjød bor det intet godt. Viljen har jeg, men jeg makter ikke å gjøre det gode, skriver Paulus. Jeg er virkelig fortapt! En synd helt igjennom. Men det er da Guds nåde blir så stor for meg. Han har frelst meg ved det Jesus gjorde.

Jeg har fått se og tro at «ved hans sår har jeg fått legedom». Han ble såret, han ble knust, straffen ble lagt på ham for at jeg skulle ha fred med Gud. Dette budskapet ga hvile, og det gir fremdeles hvile, glede og visshet om frelse. Da blir det en trang i hjertet om at «alle, alle må se den herlige Frelser jeg eier» og «fikk jeg kun være den minste kvist på vintreet ditt Herre Jesus Krist». Hverdagen blir preget av takk og forbønn for de rundt meg, det blir vitnetjeneste i ord og gjerning. Det er evangeliet som virker dette nye i meg. Evangeliet ble meg til rettferdiggjørelse, gjenfødelse og helliggjørelse.

Det å «bli Guds etterfølger» er altså en følge av at vi tror evangeliet. Vi er syndere som har fått tilgivelse for alle våre synder. Å være en «Guds etterfølger» er å elske vår neste slik Gud elsker oss, uten at den eller de andre er det verdt. Det er å gi uten tanke på å få noe igjen. Det er å tilgi igjen og igjen. Det er å gå en mil ekstra når det tjener til den andres beste. Det er å være trofast, rettferdig, barmhjertig osv. Vi skal ligne på Gud i hjemmet, i bygda, på ar-

beidsplassen, i butikken eller på reisen. Et vitne fra Gud om at Gud er hellig, kjærlig, ren og god. Slik er vi kalt til å leve. Vi er blitt Guds barn og derfor vil vi ikke lenger leve etter kjødet. Vi vil ligne vår far i våre liv, vi ønsker å være en avglans av Gud. «Den altså som ringeakter dette, han ringeakter ikke et menneske, men Gud som gir sin Hellige Ånd i dere» (1Tes 4:1-8).

Bibelen er klar på at du og jeg ikke har kraft til å leve dette livet. Derfor har Gud gitt oss kraften til dette livet i evangeliet. Paulus skriver i Titus 2:9 at nåden opptukter oss til å fornekte ugudelighet og de verdslige lyster og til å leve gudfryktig mens vi venter på at Jesus skal komme å hente oss til himmelen. «Vi elsker ham fordi han elsket oss først» og «den som er mye tilgitt, elsker mye». Kraften til å leve for Herren har med kjennskapet til ham å gjøre. Dess mer jeg kjenner ham, dess mer vil jeg elske ham og leve for ham. Jeg vil ikke skuffe ham, gjøre ham sorg – han som har gjort så mye godt mot meg. Vi ser det i Josef sitt liv, da han ble fristet av Potifars hustru. Han sier: «Hvorledes skulle jeg gjøre denne store ondskap å synde mot min Gud?»

Skriften oppfordrer oss igjen og igjen til å bli i evangeliet, se på Jesus, tro evangeliet, søke det som er der oppe, regne med evangeliet slik det står i Rom 6:11: «Akt dere som døde for synden og levende for Gud i Kristus Jesus». Men vi snur det på hodet på grunn av synden vår, og tenker: Jeg kan ikke være kristen for jeg er så svak overfor synden og faller så ofte. Og så

konkluderer jeg: Jeg er levende for synden og død for Gud. Men da gjør jeg evangeliet til intet for meg. Jeg regner med meg selv til frelse, og dermed blir evangeliet og evangeliets kraft borte for meg. Jeg erfarer som Paulus – at synden tar meg til fange.

Da er det viktig for oss å holde fast på evangeliet, det er nåde uforskyldt for Jesu skyld. Jeg blir ikke frelst ved min helliggjørelse – ved mine seire over synden. Da blander jeg helliggjørelsen inn i rettferdiggjørelsen og evangeliet blir ikke lenger et evangelium for meg, og dermed er også kraften som evangeliet gir, borte.

Gud er kjærlighet (agape), for ham er det kjærligheten som gjelder og teller. «Størst er kjærligheten», står det i Skriften (1Kor 13:13). Så skal du vite at alt det du gjør av kjærlighet, ved at du er Guds etterfølger (fordi du lever i evangeliet), skal du få lønn for i himmelen. Det er slettes ikke forgjeves eller urimelig å være en Guds etterfølger, slik som kjødet sier. Ved å være en Guds etterfølger bygger du et livsverk som tåler ilden på oppgjørets dag (1Kor 3:11-15), mens alt som ikke er gjort i kjærlighet, brenner opp den dagen.

Vi ser at Guds kjærlighet til oss har kostet ham mye, men sett fra hans side kostet det ham ikke mye – fordi han elsket. Kjærligheten vurderer ikke prisen, den ofrer seg fordi den elsker. Slik var det for Jesus, ingen tok hans liv, men han satte det til for sine får (Joh 10:15). Den rene og sanne kjærlighet er villig til å ofre sitt liv for den en elsker. Vi kan stundom kjenne på at

vår kjærlighet til våre medmennesker koster oss mye, men det er sett fra kjødets side. Kjærligheten – det nye livet – tenker ikke slik. Den griper inn fordi den elsker. Det var slik Gud vant våre hjerter for seg, og det er slik vi «vinner» andres hjerter for Gud.

Paulus sier det så sterkt: Vi er «Guds sendebud», vi er «i Kristi sted». Lever du i evangeliet, virker evangeliet dette livet i deg. Du blir som et såkorn som legges i jorden for å dø, men da bærer du frukt for ham.

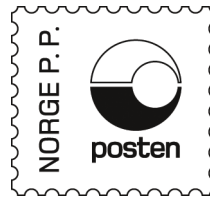
Mange jøder bekjente seg som Abrahams barn. De var som kalkede graver å se til utvendig, mens de innvendig var fulle av hykleri og urettferdighet (Mat 23:27-28). De levde ikke i evangeliet, men levde i kjødet og etter kjødet. Derfor ble de årsak til at Guds navn ble spottet blant hedningene. Bekjenner du kristennavnet og ikke lever i evangeliet, slik at du ikke etterfølger Gud, da blir du også en årsak til at Guds navn spottes blant de uomvendte du omgås. «Se på ham», sier verden, «han er en kristen og gjør slik og slik». Det blir ikke til ære for Gud, men til spott. Å leve etter kjødet er den letteste veien for oss – «det ligger oss for hånden». Men det koster oss mye likevel. Vi gjør Den Hellige Ånd sorg. Og vender vi ikke om fra kjødet og synden, utslukker vi Ånden i oss og faller fra den levende Gud. Vi blir årsak til at Guds navn spottes. Dermed blir Guds dom over oss stor.

Mange kristne gir opp i denne kampen. Det ble så mange nederlag. Det ble så tungt, og dessuten kostet det

så mye for gamle Adam å stadig være korsfestet. For å få en lettere hverdag gjør de fred med synden, de vandrer i «de ugudeliges råd» og «står på synderes vei». «Herrens lov» blir ikke lenger deres lyst. Gleden og vissheten om frelsen i Jesus ble borte. Også trangten om at «alle, alle må se den herlige Frelser jeg eier», ble borte. Fremdeles kan de vitne om «hvor god Jesus er» og «at han er død for mine synder». Men evangeliet gir dem ingen kraft til å fornekte den onde lysten i hjertet og til å leve gudfryktig i denne verden. Evangeliet betyr ikke noe for dem lenger. Det har blitt syndenes tillatelse i stedet for en fornektelse av synden. Ja, de synder i tillit til Jesu død for dem. Den lettere veien de valgte å gå, førte dem til frafall fra Herren.

Men det er rike løfter til den som mister sitt liv for Jesu skyld – den som er Guds etterfølger. Du skal finne det evige liv, sa Jesus. Du har del i det evige liv her i tiden, og en dag skal du være der kjærligheten råder fullkomment – i Guds fullkomne bolig. Her på jorden lever du til ære for Gud og du blir til stor velsignelse for dine medmennesker. Din helliggjørelse – om du bærer 30, 60 eller 100 fold – viser at du lever i evangeliet.

«La oss gjøre det gode og ikke bli trette! For vi skal høste i sin tid, så fremt vi ikke går trett», lyder det fra apostelen Paulus til menighetene i Galatia (Gal 6:9). «Se på Jesus», står det i Hebreerbrevet (12:1-3), «for at dere ikke skal bli motløse i deres sjeler».

Returadresse:
Lov og Evangelium
Elvedalsveien 175
3138 Andebu

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Den gode Guds engel

Fortelling for barn

En fattig gutt på 10 år sto en dag utenfor en skoforretning i New York. Han var barfotet og skalv av kulde. Han sto og betraktet alle skoene og støvlene i butikkvinduet.

I det samme kjørte en vogn forbi, forspent med to prektige hester. I vognen satt det en fornem og rik dame. Hun la merke til den fattige gutten som sto der og så inn gjennom vinduet, lot hestene stanse og steg ut. Hun gikk bort til gutten, som ble meget forskrekket da han så den fine damen stå like foran seg. Men all frykt forsvant ved det første blick inn i hennes vennlige øyne.

– Hvorfor ser du på skoene der inne? spurte hun.

– Jo, svarte gutten frimodig, jeg ba nettopp Gud om å gi meg et par.

Den rike damen ble meget beveget ved å høre dette. Og før gutten forsto hva som var hendt, tok hun ham ved hånden og gikk inn i butikken med ham. Her bad hun om å få se på noen strømper og sko. Da hun hadde kjøpt

et par, bad hun ekspeditrisen om å låne henne vann og håndkle.

Deretter tok hun av hanskene sine, og til tross for de fine klærne hun hadde på seg, bøyde hun seg ned på gulvet og vasket den fattige guttens føtter. Da det var gjort, hadde hun på ham de varme strømpene og de nye skoene. Så strøk hun ham vennlig på kinnet og sa: «Gud velsigne deg!»

Gutten sto aldeles målløs av forbauelse og glede. Først så han på de nye skoene og så på den vennlige damen og visste ikke om han drømte eller var våken. Da så han opp på henne og sa på sin barnlige måte: «Er De den gode Guds engel?»

– Hva dere har gjort mot en av disse mine minste, sier Jesus, det har dere gjort imot meg.

*Fra 300 kristelige fortellinger»,
samlet av Gerhard Haaland,
Lunde & Co's forlag, Bergen, 1926*